

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României SUCIU, IOAN

Momâia / Ioan Suciu. - Bucureşti : Tracus Arte, 2017
ISBN 978-606-664-831-8

821.135.1

www.tracusarte.ro
Editura Tracus Arte
Bucureşti, str. Sava Henția nr. 2, sector 1
© 2017 Tracus Arte

Ioan SUCIU

MOMÂIA

Respect pentru oameni și cărți

Momâia / 5

Consilierul / 143

AIAMOM

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României:
SUCIU, IOAN
Mamăia / Ioan Suciu. - București: Trecus, 2017.
ISBN 978-606-604-531-8

821.135.1

www.trecus.ro
Editura Trecus Arad
București, str. Sărăcinești nr. 1, etajul I
© 2017 Trecus Arad

Unu

Alecsandra, nepoata lui Naum, se specializase în spiroaritism. Putea să scoată fum pe urechi, să imite cucuveaua și să cânte la țambal legată la ochi.

Ea a chemat multe personalități din trecut, Zambaccian, Jules Verne, Domnul Goe, Einstein și încă vreo zece, pe care i-a închis în magazia de lemn și le-a dat spanac și apă sfântă cu lămâie, de trei ori pe zi, iar duminica o sticlă de vin pelin. Îi dusese de două ori pe săptămână la grădina zoologică, iar marțea și vinerea îi plimbase cu vaporașul în Herăstrău.

Când a primit comanda să-l invoce pe străbunicul, ea s-a așezat în capul mesei și a cerut un lighean, un picior de iepure, o ureche de pisică și o blană de zece mii de euro. Ea s-a uitat cu dragoste și concentrare spre imensul tablou din perete al străbunicului Lazăr. După ce i s-au adus cele necesare, fata ceru să se stingă lumina. Trecu un timp nu prea scurt în care nu înțelesese nimeni ce se petrecuse, deși se auziseră diferite pocnete și foșnete; lumina se aprinse. Obiectele dispăruseră. Fata își continua concentrarea, stând cu ochii închiși și cu o țigără lungă în colțul gurii. Ceru o carte cât mai groasă și o cheie. Cartea se găsi imediat, dar cu cheia a fost mai dificil. Atunci bărbatul mai în vîrstă, așezat lângă ea în stânga, îi oferi cheia garsonierei lui din cartierul Primăverii. Fata solicită din nou stingerea luminii și-n întuneric se auzi un pârât de oase, scrâșnete de măsele și câteva zgomote sugerând ciocnirea unor capete între ele; la un moment dat, pe scenă (sufrageria era destul de mare și într-un colț era un podium) apără o sferă luminoasă cu diametrul cam de mărimea unui om; în centrul ei se contură, de parcă ar fi coborât din tablou, străbunicul Lazăr. Adunarea privi cu răsuflarea tăiată. Străbunicul era roșu la față, iar favoriții-i erau presărați cu fire albe. Lumina se aprinse și

străbunicul ieși de pe scenă cu o mină încruntată. Avea mișcări sacadate și părea că se ceartă cu cineva.

— Da, zise el către cei adunați, asta e prea de tot! Unde e Ghiță? De ce n-a venit? Întotdeauna când îl trimis după vin, întârzie!

Străbunicul Lazăr se așeză dezinvolt la masă pe un scaun din apropierea Alecsandrei. Cei de la masă rămaseră încrucișați, cu figuri cadaverice. Naum făcu semn unui nepot de-al său care stătea lângă un perete, un puști de vreo opt-nouă ani, care din cine știe ce coincidență se numea Ghiță, îi puse în palmă două bancnote și-i spuse să se ducă la crama din apropiere să cumpere două kile de vin „Vezi să fie dăla roșu!” preciză el.

Alecsandra întrebă cu voce clară dacă adunarea mai vrea să vadă pe cineva și pe cine anume.

— Cum pe cine? interveni străbunicul Lazăr. Unde e Lenuța?

— Care Lenuța? întrebă Alecsandra.

— Cum, mai și întrebi?! Lenuța, nevastă-mea!

— Aha, da, spuse fata și mai ceru o găină. Se concentră puternic asupra galinaceei care fusese adusă imediat și lumina se stinse. Globul luminos își făcu intrarea pe scenă și străbunica Lenuța își făcu apariția în centrul său: o femeie în jur de cincizeci de ani, cu păr argintiu frumos strâns într-un coc; ea coborî în scenă și se așeză la masă cam vizavi de străbunicul Lazăr. Văzându-l, tresări mirată, și întrebă:

— Ce naiba faci aici?

— Ce să fac, aştept să sosească Ghiță cu vinul

— Și ce să faci cu vinul? Azi e vineri! N-ai spus că vinerea faci pauză? îi zise consoarta peste masă. Ceilalți comeseni nici nu respirau.

— Ia mai lasă-mă-n pace! se oțărî bătrânul. Întotdeauna m-ai bodogănit! Muncesc toată ziua ca un rob și n-am nicio satisfacție!

— Și să știi că nu te-ai așezat bine acolo! continuă străbunica netulburată. Cine e Tânără de lângă tine? Străbunicul examină curios locul cu pricina. O fată zglobie cu obrajii îmbujorați înlemnise la o distanță de două scaune de el. Străbunicul spuse:

— Dacă nu-mi dai pace să știi că plec în oraș!

— Pleacă, pleacă! Mereu m-ai lăsat singură cu o droaie de copii, de care n-ai avut grija niciodată!

Străbunicul părăsi brusc adunarea trântind ușa în urma lui. Se pierdu prin mulțimea de pe stradă. După un timp cineva reușî să-l vadă de la fereastra pe trotuarul de vizavi; statura lui impozantă era inconfundabilă. Străbunicul purta o scurtă mijoasă și nu avea nimic pe cap, cu toate că era frig. Naum părăsi și el locul și alergă ajungând la câțiva metri în urma străbunicului care privea consternat spre automobile, vitrine, blocuri, câini etc. Traversa străzile fără să țină cont de stopuri; mergea hai-hui, fără țintă și fără grija. Privirea lui era absentă și tâmpă; părea că peisajul în care se mișcă nu are nimic în comun cu el și-l zgândărea. La un moment dat îl zări pe Naum și, fără să se mire că i-a apărut brusc în drum, îl întrebă:

— Ascultă nepoate, eu unde o să dorm?

— Păi unde o să stai; la noi acasă!

— Ai casă mare?

— Încăpătoare! Stăm la bloc!

Și Naum îl conduse până la locuința sa.

Străbunicul se opri și privi uimite cele zece etaje din fața lui.

— Nu cumva ești conte? întrebă el.

— Cum conte?

— Păi cum să ai tu singur o casă cât un palat?

— Nu, eu am numai un apartament!

— Și restul ce sunt? Camerele servitorilor tăi?

— Nu, nici vorbă!

— Aha! exclamă străbunicul și mai nedumerit.

Pătrunseră în imobil și străbunicul dădu să intre pe prima ușă care-i ieși încale. Naum îl opri și-l conduse pe scări până la apartamentul său de la etajul patru.

— Deocamdată soția fiind plecată la țară poți să stai în oricare cameră dorești, până când ai să te-ntorci!

— Unde să mă-ntorc? tresări străbunicul ca un cal lovit de cravașă.

Lazăr vizită camerele: dormitoarele, sufrageria, cămara și bucătăria, pipăind mobilele și obiectele.

– Cam demodate, zise el, nu văd deloc încrustații!
Se opri în sufragerie privind cu stupefactie plita electrică. Se jucă pe la butoane și când se plictisi rămase în picioare lângă plită, cu o mâna pe un disc, privind pe fereastră. Se fripse în aşa hal încât Naum abia îi potoli durerea punându-i mâna într-o oală cu ulei.

– Dar e cam frig aici! Nu aduci lemn?

– N-avem nevoie de lemn!

– Da'cu ce vă încălziți voi aici? întrebă străbunicul sprijinindu-se de calorifer.

– Avem instalatie specială!

– Ei, pe dracu! zise Lazăr și se-ndreptă spre ușă.

– Unde pleci?

– Am puțină treabă, spuse venerabilul.

Străbunicul Lazăr se enervă că tufele ude, aduse din parc din apropiere, nu se aprindeau. Apoi îl întrebă pe Naum ce are de mâncare. Scoase din lada pe care Naum o numi frigid tot ce găsi. Se declară foarte nemulțumit. Trei păstârnaci, zece ouă și doi pui congelați.

– Ce-s cu puii ăştia morți? Mie-mi trebuie carne proaspătă! Să nu mai mânânci aşa ceva că te îmbolnăveşti!

Și străbunicul Lazăr plecă la piață. Se întoarse cu 15 găini vii legate de picioare cu o sfoară, o capră și un purceluș de lapte. Le târî pe scări în sus cu un tărăboi infernal și le lepădă pe toate în sufragerie. Canapeaua și fotoliile se umplură de găinăț Capra mirosea îngrozitor și străbunicul se pregătea să taie porcul.

– Ce faci aici? strigă Naum. De unde ai furat animalele astea?

– Le-am cumpărat. Am galbeni. E adevărat că a trebuit să trec mai întâi pe la un ghișeu unde i-am schimbat pe hârtii d-astea nenorocite. Să-mi dai niște paie.

– Pentru ce?

– Să pârlesc porcul!

– Ai înnebunit!

– Stai calm și scoate niște vin. Dar Ghiță acela unde e?

– Cred că s-a întors la Alecsandra.

– Și nevastă-mea e tot acolo! Ai niște vin sau n-ai?

Naum aduse o damigeană de pe balcon. Imediat Lazăr o duse la gură și bău îndelung.

– Parcă m-am mai încălzit! Că mult frig am mai îndurat eu în ultimul timp!

Lazăr legase porcul de calorifer și căuta un cuțit potrivit. Apoi străbunicul începu să cânte. Porcul începu să guie amarnic. Găinile cotcodăceau frenetic. Poftele lui Lazăr creșteau minut ce trecea. La un moment dat, cu cuțitul în mână în mijlocul sufrageriei, începu să strige: „Unde naiba mi-e nevasta? Nu pot să mă descurc fără femeie!”.

– Auzi nepoate? Trimit pe cineva la stabiliment să ne aducă niște gagici, că nu mai pot.

– Pe cine să trimit?

– Nu știu! În casa asta nu mai stă nimeni?

– Ba da! Dar au treburile lor!

Cineva sună la ușa de la intrare.

– Se aude un clopoțel! zise Lazăr.

Naum deschise și dădu cu ochii de vecinul de la etajul de dedesubt. Acesta se plânse de gălăgie. Naum îi spuse să cheme poliția că i-a intrat în casă un nebun.

– Cine era la ușă? întrebă Lazăr.

– Un vecin.

– I-ai spus să ne aducă femei?

– Da, minți Naum.

După un timp în care Lazăr tăie porcul și se umplu de sânge, se auzi din nou soneria. Erau doi polițiști.

– Ce se petrece aici? S-au auzit niște strigăte de agonie! zise unul din polițiști.

Lazăr veni și el. Avea figura congestionată și era mânjat de sânge pe haine.

– Ați omorât pe cineva? îl luă în primire un polițist.

– Ce vrei, măi băiatule? spuse Lazăr.

– Am primit o reclamație, zise polițistul.

– De la cine? spuse Lazăr privind urât spre Naum.

– De la un vecin al dumneavostră! Vă rog să prezentați un act de identitate!

– Eu? zise Lazăr.

– Da. Sunteți pătat cu sânge.

- N-am.
- Adică?
- Hai să vă dau un pahar de vin!
- Numele dumneavoastră!
- Lazăr! Cu cine am onoarea?
- Surugiu, plutonier și Boscorodeanu, sergent major.
- Îmi pare bine! Băieți gigea!
- Locuți aici?
- Nu. Doar el. Nepotu-meu.
- Unde aveți domiciliul stabil?
- La cimitir, interveni Naum.
- Doarme în cimitir?
- Da; în cimitir se doarme, spuse Naum.
- Vagabond... murmură plutonierul.

Lazăr îi împinse pe polițiști cu putere. Ei se rostogoliră pe scări în jos. Se sculară și pregătiră o pereche de cătușe. Polițiștii nu reușiră să-i pună cătușele bătrânlui. Îl țineau de brațe și-l împingeau spre mașina cu girofar, dar străbunicul era mai puternic decât cei doi. Se zbatu și o luă la fugă. Nimeri pe o ușă deschisă și se prăbuși printre niște corperi omenești. Simți că podeaua se mișcă. Încercă să se ridice în picioare, dar ameți și începu să strige însășimantat: „Unde mă duceți?”. Intrase într-un wagon de tramvai. Vehiculul se opri și Lazăr coborî împreună cu alți oameni. Ajunsese în dreptul unei piețe. Deodată o zări pe Alecsandra printre zarzavaturi.

– Cum ai ajuns aici? se miră ea.

Străbunicul gesticulă fără să vorbească. Fata îl luă de braț și-l conduse spre locuința ei. Acolo ajunsese și Naum. Coana Lenuța stătea la masa acoperită de stambă roșie, plăcându-se.

– Ce bine c-ați venit! zise ea. Unde-ai fost, bărbate?

– Prin târg! răspunse Lazăr.

Naum îi spuse Alecsandrei să facă o ședință din „alea”. Apoi îi pupă pe Lazăr și pe coana Lenuța și chiar lăcrima puțin. Alecsandra trase perdelele și scoase o găină dintr-un cos. Coana Lenuța se vârf sub masă, iar Lazăr vru să iasă pe ușă. Naum îi tăie calea și încuie ușa cu cheia.

– Ce vreți să faceți? întrebă străbunicul Lazăr.

– O ședință să te trimitem înapoi.

– Ce ședință? Fii serios! Cum poți să crezi în superstiții d'astea?!

Lazăr se strecură și el sub masă lângă nevastă-sa chiar în secunda în care Alecsandra stinse lumina. Când o aprinse Naum dispăruse iar străbunicul și străbunica ieșiră de sub masă.

– Unde-i Naum? întrebă coana Lenuța.

Alecsandra începu să plângă.

In ziua următoare, Naum apără într-un lan de porumb de la marginea orașului, stând pe un stâlp pe care era bătută o scândură pe la jumătate, ca o cruce, ținând brațele depărtate și având o pălărie neagră tip castron pe cap; arăta ca o sperioare de ciori, dar, în mod ciudat, păsările nu se temeau de el, ba din contra, de cum îl vedea începeau să cronică vesele, mărindu-li-se pofta de boabe și năpustindu-se cu mare energie spre știuleții bogăți. De el se îngrozi de moarte un grup de elevi care veniseră în practica agricolă, care o luară la goană înfricoșăți și Naum se plăcăsi să stea acolo înțepenit. În toiu nopții o luă spre oraș și se duse acasă dormind în cămară pe un sac de cartofi. Dimineață se prezenta la serviciu, dar fiindcă se mișca ca un robot anchi-lozat, fu trimis spre examinare la cabinetul medical. A fost pus să meargă cu spatele, să stea într-un picior și să plimbe o carte pe cap pe o distanță de zece metri. Până la urmă i s-a permis să-și reia activitatea lui de funcționar.

Dispunea de un birou spațios și înalt, în care ar fi putut să fumeze. Numai că el se lăsase. Putea să cheme pe cineva să facă o tablă. Numai că fusese plasat într-o secție nouă și nu cunoștea pe nimeni. Dimineața dădea drumul la calculator, citea instrucțiunile standard de pe monitor și apoi intra pe internet. La un moment dat cineva, un bărbat, băgă capul pe ușă și-i zise:

– Șeful de la șapte comandă pionul de la doi! Și se retrase imediat. Naum căuta să-și dea seama ce fusese asta. Ieși pe culoar și merse până spre capăt, unde era liftul. Cineva tocmai ieșea din cabină venind de sus. Era o femeie brunetă și solidă, nu prea Tânără.

– Nu vă supărăți, știți cumva unde-l găsesc pe șeful de la șapte?

– La șapte, bineînteles! zise femeia fără nicio expresie pe chip. Naum urcă până la etajul șapte și ieși din lift. O luă pe culoar spre dreapta. Existau uși deoparte și de alta al culoarului. Nu se afla pe ele nicio plăcuță. Se opri în dreptul unei uși și asculta; dinăuntru se auzea, parcă, un bâzâit. Dinspre capătul culoarului venea un Tânăr în halat albastru, cu părul vâlvoi; el ducea pe brațe un maldăr de biblorafturi. Naum îl abordă:

- Nu știți care e biroul domnului șef?
- Care șef?
- De la șapte!

Tânărul nu răspunse. O luă la picior și se pierdu spre capătul celălalt al culoarului, care era destul de lung. Naum mai înaintă puțin și bătu la o ușă la întâmplare. Apăsa pe clanță, chiar dacă nu auzise niciun răspuns. Era un birou imens, gol și alb, cu excepția unei mese de lucru la un capăt îndepărtat al camerei; acolo se afla aşezat un bărbat cu părul alb, cu ochelari, care scria ceva.

- Bună ziua! spuse Naum.
- Omul nu răspunse, scriind de zor.
- M-ați chemat? zise iar Naum.

Bărbatul de la birou lucra în continuare preocupat, fără să ridice privirea. Naum aștepta stând în picioare în mijlocul încăperii (pe jos era parchet) fără să mai spună ceva. La un moment dat, omul de la birou lăsa stiloul jos și se ridică în picioare. Se-ntoarse cu spatele și începu să meșterească ceva cu mâinile; Naum nu putea să vadă sau să înțeleagă ce anume meșterea omul. Timpul trecea și Naum nu știa ce să facă. Zise:

- Bine, atunci eu... acum...

Se-ntoarse pe călcâie și ieși pe culoar. Până la urmă își zise că prea sperase aiurea ca pe prima ușă pe care intrase să nimerească fix la șefu'!. Așa că încercă o altă ușă. Bătu în ea și așteptă. Nimic. Apăsa pe clanță, dar ușa era încuiată. Încercă la ușa alăturată. Același lucru. Mai încercă la alte câteva uși, dar rezultatul era mereu același; nu se putea intra. Din capătul culoarului apără din nou Tânărul în halat albastru. În brațe avea o pisică neagră, mare, cu ochii galbeni. Când se apropiie, Naum vră să-l întrebe din nou de

șef, dar se opri, fiindcă Tânărul duse o mâna la ochi, spre direcția lui, sugerând că trebuie să-și protejeze privirea; cu cealaltă mâna ținea pisica de fund, dar un picior al felinei scăpase și se-ntindea în jos spre pantalonii omului, cu ghearele scoase. Naum se uită după Tânăr până când acesta dispără la capătul culoarului, rămânând nemîșcat și mut. Apoi intenționă să mai încerce la niște uși, dar nu știa la care bătuse și la care nu. Se gândi să o ia sistematic și să înceapă de pe partea stângă, de la capătul culoarului. Își dădu seama apoi că nu mai știa care fusese ușa prin care intrase la bărbatul cu ochelari; făcu un efort și hotărî că ușa din apropierea sa, de pe partea stângă fusese aceea și căută s-o însemneze cu ceva; neavând nimic de scris își înmuie degetul în gură și-l puše peste o pată neagră de vopsea; imediat o hartă urâtă se formă peste luciu elegant al ușii. Apoi se-ndreptă spre extremitatea culoarului începând să încerce ușile la rând. Toate erau încuiate. Din capătul celălalt se apropiau doi bărbați care discutau aprins. Ei se opriseră chiar lângă Naum, continuând să vorbească foarte agitați.

– Nu se mai poate așa, termină domnule! spunea unul dintre ei, privind spre Naum. De fapt, vorbea cu celălalt.

– Dar eu nu făceam decât să... zise Naum, nebăgat în seamă.

– Subliniez aspectele mai ascunse! spuse celălalt, ca o continuare.

– Dar n-am întrebat nimic în acest sens! spuse primul.

– Pe mine m-a chemat ... ăăăă, ... și tocmai încercam... îngăimă iar Naum.

– Să lămuresc chestiile astea... zise cel de-al doilea bărbat, parcă ar fi continuat fraza lui Naum. Dar mai termină domnule, odată! strigă primul. Mergi înainte pe drum!

Însoțitorul bărbatului o luă la picior pe culoar în direcția capătului, iar Naum se deplasă și el în sens opus. Amândoi se mișcaseră în același timp. Bărbații se-ndeparță și Naum rămase singur; se hotărî să intre din nou la bărbatul cu ochelari, lăsând baltă verificarea celorlalte intrări. Pătrunse pe la ușa însemnată, bătând în prealabil cu degetul mare îndoit; nu se descurăjă că din interior nimeni nu-l invită să intre. Bărbatul cu ochelari lucra la biroul său; ștergea ceva de pe niște foi, folosind o guma verde.

– În completarea celor spuse anterior, mi-am permis pentru a vă lămuri...

Naum se opri. Omul îngâna ceva, fără să ridice privirea de la acțiunea pe care o făcea.

– E vorba de pionul de la doi! spuse Naum ca și cum s-ar fi descărcat de o mare apăsare.

Bărbatul de la birou aruncă guma de șters într-un colț al camerei și se ridică de pe scaunul său; ocoli biroul și se-ndreptă spre Naum în viteză; când ajunse lângă el, îl ocoli cu o virare bruscă a direcției și continuă să meargă până-n extremitatea cealaltă a încăperii, unde se afla un dulăpior cu medicamente. Luă din interiorul lui un recipient cu pompă de pulverizare și începu să dea prin încăpere; un miros insuportabil se răspândi și Naum începu să tușească, încercându-se. Ieși din încăpere ținându-se de nas. Luă liftul și se-ntoarse la el în birou. Pe masa lui stătea o blondă. Era așezată cu fundul în latura exterioară a biroului și stătea picior peste picior, făcându-și unghiiile. Alături, pe suprafața mesei, își depusese o trusă de manichiură. Naum nu putea să-și ia ochii de la pulpele lucitoare ale femeiei, expuse generos.

– Bună ziua! zise Naum.

– Îmi pare bine, spuse femeia blondă, Bianca.

Naum nu se duse la locul său, rămânând în picioare în mijlocul încăperii. Nu știa cum să i se adreseze femeii, cu dumneavoastră sau cu tu. Ea era foarte Tânără.

– Uite ce e, vorbi ea în timp ce muncea la unghii, o să te rog să-mi dai șifonierul. Știi, camera asta a fost a mea!

Naum vră să-și dea acordul, nici nu băgase de seamă că avea vreun șifonier în birou, dar femeia continuă nelăsându-i timp să spună ceva:

– O să te rog să-l duci la camera 14, etajul 11.

– Bine, dar eu...

– Te va ajuta și Iuri! Spuse ea și deschise un telefon minuscul, cu clapetă. Vorbi în telefon pronunțând de fapt numai un cuvânt: „Acum”.

Pe ușă își făcu apariția imediat un bărbat foarte solid și înalt, chel și cu bărbuță de țap, într-un maiou de piele și pantaloni bufanți kaki, cu mușchii brațelor la vedere. Intrase de parcă se afla după ușă. El îl luă pe sus pe Naum și-l așeză lângă șifonier, lipindu-i corpul și brațele de acesta.